

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-5/2023
Ljubljana, 7. 6. 2024
EVA 2023-2611-0034
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga: <ul style="list-style-type: none">
- Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov
Prejemniki: <ul style="list-style-type: none">
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
Predlog zakona naj se obravnava po skrajšanem postopku. Predlog zakona ne posega na samo vsebinsko področje Zakona o izenačevanju možnosti invalidov. S predlogom se želi čim prej urediti ustrezno pravno podlago za črpanje kohezijskih sredstev preko javnih razpisov. Gre za manj zahtevno dopolnitev zakona.
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Luka Mesec, minister za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti Igor Feketija, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide Tanja Dular, sekretarka na Direktoratu za invalide
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
Luka Mesec, minister za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti Igor Feketija, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide

Tanja Dular, sekretarka na Direktoratu za invalide

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov želi razmejiti posebne socialne programe za vključevanje invalidov v družbo ter druge programe in projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi. S programi ali projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi se razširi možnost izbora izvajalcev programov in projektov, ki so namenjeni invalidom za njihovo enakovredno in polno vključevanje v družbo in s tem izenačevanje možnosti. Tako se popestri in razširi izbor samih programov oziroma projektov za zagotavljanje enakih možnosti za invalide in njihovo nediskriminacijo, kar sledi temeljnemu načelom Zakona o izenačevanju možnosti invalidov in Konvenciji o pravicah invalidov.

Posebni socialni programi iz 24. člena se, če so zagotovljena finančna sredstva, delno sofinancirajo iz proračuna RS ali lokalnih skupnosti. Drugi programi ali projekti iz 24.a člena pa se bodo financirali v primeru, če bodo za ta namen zagotovljena evropska sredstva. Novela tudi določa, da predmet sofinanciranja na morejo biti programi ali projekti, ki so vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznane pravice ali se že sofinancirajo iz javnih sredstev.

Drugi cilj predloga zakona je ureditev ustrezne pravne podlage za dodelitev javnih sredstev za sofinanciranje drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, skladno s predlogom zakona na način, da se določijo namen, splošni pogoji javnega razpisa za sofinanciranje in merila za dodelitev sredstev po javnem razpisu.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
/Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	ESO 4.8 JR Prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela	/	0	0
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	ESO 4.11 Socialno vključevanje invalidov, še posebej invalidov z lažjo motnjo v duševnem razvoju	/	0	0
/	/	/	/	/
SKUPAJ			0	0
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj	ESO 4.8 JR Prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela	MKRR/OU	1.000.000,00	1.000.000,00
Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj	ESO 4.11 Socialno vključevanje invalidov, še posebej invalidov z lažjo motnjo v duševnem razvoju	MKRR/OU	335.000,00	765.000,00
SKUPAJ			1.335.000,00	1.765.000,00
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/
SKUPAJ	/	/

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Za projekte Prehod mladih s posebnimi potrebami za trg dela in Socialno vključevanje invalidov, še posebej invalidov z lažjo motnjo v duševnem razvoju so sredstva zagotovljena pri Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj. Sredstva se bodo prerazporedila na PP Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ko bodo pripravljene javni razpisi in pred podpisom pogodbe z izbranimi izvajalci.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Pravice porabe so zagotovljene pri Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj (v nadaljevanju: MKRR), ker gre za kohezijska sredstva. Po odločitvi o podpori, ki jo izda MKRR, se iz evidenčnega projekta MKRR prerazporedijo sredstva na proračunske postavke MDDSZ. Po prerazporeditvi sredstev MDDSZ posreduje vlogo za odprtje NRP na Ministrstvo za finance. Ko je NRP s strani MF odprt, se z izbranimi izvajalci sklene pogodba o izvajanju projektov.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 5. 5. 2023 na e-demokraciji.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Predlog zakona je bil 5. maja 2023 objavljen na e-demokraciji. Javna obravnava je trajala do 15. maja 2023.

V javni obravnavi sta sodelovala:

- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije je predlagal možnost, da bi se posebni socialni programi iz 24. člena lahko sofinancirali tudi iz sredstev kohezijske politike. Predlog ni bil upoštevan, saj so za financiranje posebnih socialnih programov, kot jih določa 10. člen Zakona o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 108/02 in 61/06 – ZDru-1; v nadaljnjem besedilu: ZInvO), predvideni drugi viri financiranja.
- Socialna zbornica Slovenije je postavila vprašanje, ali bodo lahko na razpisih iz 24.a člena kandidirali samo drugi izvajalci, ne pa tudi invalidske organizacije. Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo pojasnjuje, da bodo lahko na razpisih iz 24.a člena kandidirali drugi izvajalci in tudi invalidske organizacije.

Predlogi in pripombe so bili upoštevani:

- niso bili upoštevani.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Luka MESEC
MINISTER**

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov

Prejemniki:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj

**ZAKON
O DOPOLNITVAH ZAKONA O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je približno sedem do devet odstotkov prebivalstva invalidov. To pomeni, da je vsak dvanajsti državljan invalid. Če k tej številki prištejemo še njihove družinske člane, lahko z vso gotovostjo sklepamo, da se vsaj četrtnina državljanov Republike Slovenije neposredno srečuje z invalidnostjo.

Področje izenačevanja možnosti invalidov ureja Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17; v nadaljnjem besedilu: ZIMI), ki je bil sprejet novembra 2010. Namen ZIMI je preprečevati in odpravljati diskriminacijo invalidov, ki temelji na invalidnosti. Invalidi so namreč skupina, ki je tradicionalno izpostavljena diskriminacijskim družbenim praksam. Za učinkovito odpravljanje diskriminacije je zato treba diskriminacijo prepovedati. Cilj zakona pa je za invalide ustvarjati enake možnosti na vseh področjih življenja. S tem se v Republiki Sloveniji še bolj zagotovi uresničevanje temeljnega namena Konvencije o pravicah invalidov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 10/08): »spodbujati, varovati in invalidom zagotavljati polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujati spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva« (1. člen Konvencije o pravicah invalidov).

Kot enega od ukrepov za izenačevanje možnosti invalidov ZIMI v 24. členu določa sofinanciranje posebnih socialnih programov za vključevanje invalidov v družbo. Posebni socialni programi za vključevanje invalidov v družbo kot dopolnitev javne službe obsegajo dejavnosti in različne oblike pomoči invalidom, s katerimi se skladno s potrebami na invalidom prilagojen način zagotavlja njihova večja vključenost na vseh področjih življenja in se jim omogoča socialno vključevanje. Dopolnjujejo javno službo ali so alternativa tej službi. Posebni socialni programi se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije ter se izberejo na podlagi javnega razpisa in so zlasti namenjeni spodbujanju samostojnega oziroma samostojnejšega življenja invalidov, dejavnemu življenju in delu invalidov, psihosocialni pomoči invalidom in njihovim družinam, zagovorništvo in samopomoči, preprečevanju nasilja nad invalidi in podobno. Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO, 196/21 – ZDOsk, 82/23 in 84/23 – ZDOsk-1) v 64. členu določa, da posebne socialne programe in storitve, utemeljene na značilnostih invalidnosti po posameznih funkcionalnih okvarah, ki ogrožajo socialni položaj invalidov, izvajajo invalidske organizacije. Tudi Zakon o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 108/02 in 61/06 – ZDru-1; v nadaljnjem besedilu: ZInvO) kot eno od meril za podelitev statusa invalidske organizacije v 11. členu določa, da invalidska organizacija izvaja posebne socialne programe za včlanjene in nevčlanjene invalide. Iz navedenega izhaja, da v 24. členu ZIMI opredeljene posebne socialne programe lahko izvajajo le invalidske organizacije.

S Predlogom zakona o dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se želijo razmejiti posebni socialni programi za vključevanje invalidov v družbo ter drugi programi in projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi. S programi in projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi se razširi možnost izbora izvajalcev programov ali projektov, namenjenih invalidom za njihovo enakovredno in polno vključevanje v družbo, ter s tem vzpostavi

izenačevanje možnosti. Tako bi se popestril in razširil izbor samih programov in projektov, kar bi še dodatno pripomoglo k preprečevanju in reševanju stisk invalidov kot ene najbolj ranljivih skupin prebivalstva ter izboljšanju dostopnosti programov in projektov, ki bi se sofinancirali iz evropskih sredstev, če bodo ta zagotovljena.

Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a; v nadaljnjem besedilu: Ustava RS) v četrtem odstavku 153. člena določa, da morajo posamični akti in dejanja državnih organov temeljiti na zakonu ali zakonitem predpisu. Slednjo določbo podrobneje ureja tudi 7. člen Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23; v nadaljnjem besedilu: ZJF), ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za namene, določene z zakoni oziroma občinskimi odloki ter drugimi predpisi. Iz navedenih ustavnih in zakonskih določb torej jasno izhaja, da mora biti pravna podlaga za dodeljevanje javnih sredstev urejena v predpisu – torej v zakonu ali podzakonskem aktu, nikakor pa ne more biti pravna podlaga javni razpis. Javni razpis (oziroma razpisna dokumentacija) je le konkretizacija že uveljavljene pravne podlage, ki ureja tako imenovane operativne podrobnosti dodelitve sredstev, ne more (in ne sme) pa določati (samo javni razpis) namena in pogojev za samo dodelitev.

ZIMI v 24. členu opredeljuje samo posebne socialne programe ter da se ti sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije na podlagi javnega razpisa. V 24. členu ZIMI torej manjka opredelitev drugih programov in projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi.

Glede na navedeno se s predlogom zakona ureja ustrezna pravna podlaga za dodelitev javnih sredstev za sofinanciranje drugih programov in projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki jih ne izvajajo samo invalidske organizacije, ampak tudi drugi izvajalci iz evropskih sredstev.

Nadzor nad izvajanjem in porabo sredstev, dodeljenih za sofinanciranje drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, se bo izvajal v skladu z že vzpostavljenim nadzorom porabe evropskih sredstev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Prvi cilj predloga zakona je razmejiti posebne socialne programe za vključevanje invalidov v družbo ter druge programe in projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi. S tem se razširi možnost izbora izvajalcev programov in projektov, ki so namenjeni invalidom tudi na izvajalce, ki niso invalidske organizacije, področje njihovega delovanja pa je že zdaj izvajanje različnih oblik storitev, programov ali projektov za invalide. S tem bi se popestril in razširil izbor samih programov, projektov oziroma storitev, kar bi še dodatno pripomoglo k preprečevanju in reševanju stisk ter izenačevanju možnosti invalidov kot ene najbolj ranljivih skupin prebivalstva, ter izboljšala dostopnost do programov in projektov. Ti programi ali projekti bi se, če bodo zagotovljena, financirali iz evropskih sredstev. Novela tudi določa, da predmet sofinanciranja ne morejo biti programi ali projekti, ki so vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznane pravice ali se že sofinancirajo iz javnih sredstev.

Drugi cilj predloga zakona je ureditev ustrezne pravne podlage za dodelitev javnih sredstev za sofinanciranje drugih programov in projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi skladno s predlogom zakona na način, da se določijo namen, splošni pogoji javnega razpisa za sofinanciranje in merila za dodelitev sredstev po javnem razpisu.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih:

- spoštovanja prirojenega dostojanstva invalidov, osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire in neodvisnost posameznikov;
- zagotovitve razširitve izbora ter boljše dostopnosti programov in projektov vsem invalidom;
- zagotovitve zakonitosti pravne podlage za dodeljevanje javnih sredstev.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

V dopolnitvi 24. člena predloga zakona se določa pravna podlaga za druge programe ali projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi.

V novem 24.a členu predloga zakona se določa pravna podlaga za sofinanciranje drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi. Poleg invalidskih organizacij, ki izvajajo posebne socialne programe, se širi krog programov ali projektov, ki jih ministrstvo lahko sofinancira, na programe in projekte, ki jih izvajajo drugi subjekti, ne samo invalidske organizacije. To so lahko druge nevladne organizacije, ki nimajo statusa invalidske organizacije, različna združenja izvajalcev, ki delujejo na področju invalidskega varstva (na primer Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, Zavod invalidskih podjetij Slovenije, Združenje zaposlitvenih centrov) in različni drugi pravni subjekti, katerih dejavnost je povezana z izvajanjem različnih programov, projektov in storitev za invalide in ki delujejo na področju invalidskega varstva. Druge programe in projekte lahko ministrstvo financira le v primeru, če so za to zagotovljena evropska sredstva. Predmet sofinanciranja na morejo biti programi ali projekti, vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznane pravice ali se že sofinancirajo iz javnih sredstev. Če ta sredstva pomenijo državno pomoč, jo mora ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, prigrasiti v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04). Zagotovitev evropskih sredstev je pogojena s predhodno opredelitvijo teh vsebin v programskih podlagah za sofinanciranje iz kohezijskih sredstev (zdaj, na primer, je to Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, ki na podlagi analize stanja opredeljuje ožji nabor področij, ki bodo predmet vlaganj kohezijskih sredstev). Navedeni programi ali projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi so namenjeni krepitvi neodvisnega življenja invalidov in priznavanju njihove samostojnosti pri aktivni udeležbi v družbi, spoštovanju prirojenega dostojanstva, osebne samostojnosti, polnemu in učinkovitemu sodelovanju invalidov in vključenosti v družbo, spoštovanju različnosti in sprejemanju invalidov, enakim možnostim za invalidne ženske in moške ter otroke, ozaveščanju družbe o invalidnosti, zaposlovanju invalidov in zagotavljanju socialne varnosti, dostopnosti invalidov pri vključevanju v družbo, enakosti in nediskriminaciji ter drugim programom in projektom, namenjenim izenačevanju možnosti invalidov v družbi. Namen programov in projektov je povezan z zagotavljanjem in krepitvijo pravic invalidov ter splošnimi načeli, ki izhajajo iz Konvencije o pravicah invalidov ter si prizadevajo za cilj ter temeljna načela ZIMI.

Novi 24.b člen določa splošne pogoje javnega razpisa za prijavitelje po 24.a členu predloga zakona.

Vsak prijavitelj, ki se prijavi na javni razpis, mora izpolnjevati s predlogom zakona določene splošne pogoje. Prvi pogoj se nanaša na status prijavitelja. Prijavitelj, ki se bo prijavljal na podlagi novega 24.a člena predloga zakona, mora biti subjekt javnega ali zasebnega prava, ki je vsaj 12 mesecev vpisan v Poslovni register Slovenije. Vlogo mora oddati v okviru registrirane ali s predpisom ali aktom o ustanovitvi registrirane dejavnosti in mora imeti odprt transakcijski račun pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Prijavitelj ne sme biti v stečajnem postopku, postopku prisilne poravnave ali v postopku likvidacije ter mora imeti poravnane vse davke, prispevke in druge obvezne dajatve do Republike Slovenije ter ne sme imeti neporavnanih obveznosti do ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo. Prijavitelj in odgovorna oseba ne smeta biti v predkazenskih ali kazenskih postopkih v zvezi s porabo javnih sredstev. Prav tako je pogoj, da za iste upravičene

stroške, ki bodo predmet sofinanciranja javnega razpisa, ni in ne bo dobil drugih javnih sredstev, se pravi, da ne bo prihajalo do dvojnega financiranja istih stroškov.

V javnem razpisu se lahko, če je to potrebno, glede na predmet, cilje in namen (podrobnosti javnega razpisa), določijo še dodatni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj.

Člen tudi določa, da se za določitev pravil postopka in način dodeljevanja sredstev uporabljajo predpisi, ki urejajo javne finance. Glede na navedeno bo postopek javnega razpisa, za katerega bodo zagotovljena kohezijska sredstva, izveden v skladu z določili ZJF konkretno s členi od 106.f do vključno 106.l, in določili Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11).

Novi 24.c člen predloga zakona določa merila za dodelitev sredstev po javnem razpisu. V javnem razpisu se lahko določi eno ali več meril za ocenjevanje prejetih vlog. Merila za ocenjevanje vlog morajo biti skladna z ZIMI ter cilji in namenom javnega razpisa. Merila se lahko nanašajo na ustreznost prijavljenega programa ali projekta (ocenjujejo se na primer ustreznost namena, aktivnosti, učinkov, časovne dinamike, utemeljenost in racionalnost predlaganih stroškov in človeških virov), njegovo izvedljivost (ocenjujejo se na primer skladnost predlaganih aktivnosti s terminskim, stroškovnim in kadrovskim načrtom ter predvidena tveganja in ukrepi za njihovo obvladovanje), usposobljenost prijavitelja za izvedbo prijavljenega programa (ocenjujejo se na primer reference in strokovnost predlaganih človeških virov), zagotavljanje trajnosti programa in predlaganih rešitev, lahko pa se v javnem razpisu določijo še dodatna posebna merila, skladna z ZIMI ter vezana na cilje in namen programa ali projekta.

b) Način reševanja:

ZIMI v 24. členu opredeljuje samo namen posebnih socialnih programov za vključevanje invalidov v družbo, manjkajo pa programi in projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki se financirajo iz evropskih sredstev.

Glede na navedeno se s predlogom zakona ureja ustrezna pravna podlaga za financiranje drugih programov in projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki jih ne izvajajo samo invalidske organizacije, ampak tudi drugi izvajalci, iz evropskih sredstev.

Navedene rešitve so podlaga za izvedbo javnih razpisov, kjer se bodo glede na namen posameznega javnega razpisa še dodatno konkretizirali pogoji in merila izvedbe samega razpisa.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom ter s splošnimi veljavnimi načeli.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen s civilno družbo in ciljnim skupinami, na katere se nanaša.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, bo druge programe in projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki izhajajo iz 24.a člena predloga zakona, delno ali v celoti sofinanciralo le, če bodo za to zagotovljena evropska sredstva, kar pomeni, da bodo navedeni programi ali projekti hkrati predvideni v programskih podlagah za sofinanciranje iz evropskih sredstev (zdaj, na primer, je to Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, ki na podlagi analize stanja opredeljuje ožji nabor področij, ki bodo predmet vlaganj evropskih sredstev).

Uredba o izvajanju uredb (EU in Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23) podrobneje ureja izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji, sicer pa se kot neposredno

zavezujoče uporabljajo določbe evropskih uredb s predmetnega področja. Navedena nacionalna uredba skupaj z veljavnim zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za cilj naložbe za rast in delovna mesta ureja sistem izvajanja evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji. Navedene podlage poleg zdaj potrjenega Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 pomenijo osnovo za izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji za cilj naložbe za rast in delovna mesta, s čimer so vzpostavljeni pogoji za črpanje evropskih kohezijskih sredstev iz proračuna EU, torej tudi za sofinanciranje drugih programov ali projektov iz 24.a člena predloga zakona. Za programe in projekte evropske kohezijske politike je predvidenih 9.025.00,00 eurov za celotno obdobje izvajanja. V znesku so vključena evropska sredstva in sredstva Proračuna RS kot obvezni slovenski del.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, bo druge programe in projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki izhajajo iz 24.a člena predloga zakona, delno ali v celoti sofinanciralo samo, če bodo za to zagotovljena evropska sredstva, kar pomeni, da bodo navedeni programi hkrati predvideni v programskih podlagah za sofinanciranje iz evropskih sredstev. Predmet sofinanciranja tudi ne morejo biti programi ali projekti, vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznana pravica ali se že sofinancirajo iz javnih sredstev. Sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo finančnih sredstev znotraj Proračuna RS.

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/23 in 12/24) določa, da so sredstva kohezijske politike sredstva proračuna EU in namenska sredstva proračuna za slovensko udeležbo, namenjena izvajanju kohezijske politike. Nadalje iz 15. člena izhaja, da so prejeta sredstva kohezijske politike prihodki, ki jih država prejme iz proračuna EU za izvajanje kohezijske politike, in hkrati, da se prihodki, ki jih država prejme iz proračuna EU za izvajanje kohezijske politike, pridobivajo kot povračila za predhodno plačane upravičene izdatke iz proračuna.

Sredstva za izvajanje zakona v obdobju potrjenega Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 so zagotovljena v proračunu RS, in sicer pri Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nemčija

Ministrstvo za delo in socialne zadeve področja črpanja evropskih sredstev nima predpisanega v zakonodaji. Ministrstvo za notranje zadeve je pripravilo smernice za področje azila, migracij in sklad za integracijo, ki pa so le smernice in ne zakonski ali podzakonski akt za področje črpanje evropskih sredstev.

Nizozemska

Sredstva Evropskega socialnega sklada so na Nizozemskem v večini namenjena zaposlovanju ranljivih skupin na trgu dela, za kar so odgovorne občine. Občine določajo, kateri skupini ranljivih oseb bodo sredstva namenjena. Podatki na ravni države kažejo, da so invalidi pretežno vključeni v projekte. Dva večja projekta, ki se financirata iz Evropskega socialnega sklada na Nizozemskem, sta namenjena iskanju zaposlitve za osebe z zmanjšano delovno zmožnostjo in nudenju strokovne pomoči mladim s posebnimi potrebami, šolajočim v posebnih programih izobraževanja – gre za

podoben namen, kot ga izkazuje projekt Prehod mladih na trg dela v Sloveniji. Nizozemska nima posebne zakonske ureditve črpanja evropskih sredstev.

Španija

Ministrstvo za socialne pravice in Agendo 2030 vsako leto zagotovi posebna sredstva v proračunu Španije, namenjena izvajanju posebnih programov in projektov na področju invalidskega varstva. Črpanje evropskih sredstev ni posebej zakonsko urejeno.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel administrativnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na:

- zaposlenost in trg dela,
- standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela,
- pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov ter družinska razmerja,
- enakost spolov,
- sodno varstvo in učinkovito sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- upravljanje, udeležbo, dobro asimilacijo, dostop do sodišč, medije in etiko,
- javno zdravje,
- zdravstveno varstvo.

Predlog zakona bo imel posledice na:

- socialno vključenost in zaščito določenih skupin,
- enako obravnavo družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija).

Predlog zakona bo spodbujal socialno vključenost invalidov in njihovo nediskriminacijo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente dolgoročnega razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo predstavljen na seminarjih za strokovno javnost.

- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa: /

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona /

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na e-demokraciji. Javna obravnava je trajala od 5. maja 2023 do 15. maja 2023.

Predlog zakona je bil 5. maja 2023 objavljen na e-demokraciji. Javna obravnava je trajala do 15. maja 2023.

V javni obravnavi sta sodelovala:

- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije je predlagal možnost, da bi se posebni socialni programi iz 24. člena lahko sofinancirali tudi iz sredstev kohezijske politike. Predlog ni bil upoštevan, saj so za financiranje posebnih socialnih programov, kot jih določa 10. člen ZInvO, predvideni drugi viri financiranja.
- Socialna zbornica Slovenije je postavila vprašanje, ali bodo lahko na razpisih iz 24.a člena kandidirali samo drugi izvajalci, ne pa tudi invalidske organizacije. Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo pojasnjuje, da bodo lahko na razpisih iz 24.a člena kandidirali drugi izvajalci in tudi invalidske organizacije.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije bodo sodelovali:

- Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Igor Feketija, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Tanja Dular, sekretarka na Direktoratu za invalide na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17) se v 24. členu za četrtim odstavkom doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na prvi, drugi, tretji in četrti odstavek tega člena lahko ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, razpiše še druge programe in projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi.«.

2. člen

Za 24. členom se dodajo novi, 24.a, 24.b in 24.c člen, ki se glasijo:

»24.a člen

(sofinanciranje drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi)

(1) Pri oblikovanju politik iz svoje pristojnosti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, sofinancira tudi druge programe ali projekte, namenjene izenačevanju možnosti invalidov v družbi, še zlasti:

- neodvisnemu življenju invalidov in priznavanju njihove samostojnosti pri aktivni udeležbi v družbi,
- spoštovanju prirojenega dostojanstva, osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire in neodvisnost invalidov,
- polnemu in učinkovitemu sodelovanju invalidov in vključenosti v družbo,
- spoštovanju različnosti in sprejemanju invalidov,
- enakim možnostim za invalidne moške in ženske ter invalidne otroke,
- ozaveščanju družbe o invalidnosti,
- pri zaposlovanju invalidov in zagotavljanju socialne varnosti,
- dostopnosti invalidov pri vključevanju v družbo,
- enakosti in nediskriminaciji invalidov,
- drugim programom in projektom, namenjenim izenačevanju možnosti invalidov v družbi.

(2) Predmet sofinanciranja ne morejo biti programi ali projekti, vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznana pravica ali se že sofinancirajo iz javnih sredstev.

(3) Programi ali projekti iz prvega odstavka tega člena se izberejo na podlagi javnega razpisa le v primeru, če so za ta namen zagotovljena evropska sredstva.

(4) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, izvede javne razpise, če ima za ta namen v svojem finančnem načrtu načrtovane pravice porabe v ustrezni višini.

(5) Če bi sofinanciranje programov ali projektov iz prvega odstavka tega člena pomenilo državno pomoč, jo je treba priglasiti v skladu z zakonom, ki ureja spremljanje državnih pomoči.

24.b člen
(splošni pogoji javnega razpisa)

(1) Prijavitelj, ki se prijavi na javni razpis na podlagi prejšnjega člena, mora izpolnjevati naslednje splošne pogoje, določene v javnem razpisu, in sicer:

- biti mora subjekt javnega ali zasebnega prava, ki je vsaj 12 mesecev vpisan v Poslovni register Slovenije;
- področje njegovega delovanja je izvajanje različnih oblik storitev, programov ali projektov za invalide;
- oddal je vlogo na javni razpis v okviru registrirane ali s predpisom ali aktom o ustanovitvi določene dejavnosti;
- ima odprt transakcijski račun, ki je vpisan v register transakcijskih računov pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve;
- ni v postopku insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja po zakonu, ki ureja finančno poslovanje podjetij, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
- nima neporavnanih obveznosti do ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo;
- prijavitelj in odgovorna oseba nista v predkazenskih ali kazenskih postopkih v zvezi s porabo javnih sredstev;
- ima izpolnjene vse obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, oziroma vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan oddaje vloge znaša manj kot 50 eurov – šteje se, da prijavitelj ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge, in
- ni in ne bo dobil drugih javnih sredstev za upravičene stroške, ki bodo predmet financiranja javnega razpisa.

(2) V javnem razpisu se, glede na predmet, cilje in namen posameznega javnega razpisa, določijo dodatni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj.

(3) Za določitev pravil postopka in načina dodeljevanja sredstev se uporabljajo predpisi, ki urejajo javne finance.

24.c člen
(merila za dodelitev sredstev po javnem razpisu)

(1) Z javnim razpisom iz 24.a člena tega zakona se lahko določi eno ali več meril za ocenjevanje prejetih vlog.

(2) Merila za ocenjevanje vlog se lahko nanašajo na naslednje:

- ustreznost,
- izvedljivost,
- usposobljenost za izvedbo,
- zagotavljanje trajnosti,
- druga posebna merila, določena z javnim razpisom.

(3) Merila za ocenjevanje vlog iz prvega odstavka tega člena morajo biti v skladu s tem zakonom ter cilji in namenom javnega razpisa.«.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Programe iz prvega odstavka 24. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17; v nadaljnjem besedilu: ZIMI) ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, nadgradi tudi z drugimi programi in projekti, katerih izvajalci ne bodo invalidske organizacije, temveč tudi drugi izvajalci, strokovno usposobljeni za izvajanje pilotnih, razvojnih in drugih inovativnih programov ter projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi.

K 2. členu:

Drugi člen predloga zakona določa, da se za 24. členom ZIMI dodajo novi 24.a, 24.b in 24.c člen.

Kot enega od ukrepov ZIMI v 24. členu določa sofinanciranje posebnih socialnih programov za vključevanje invalidov v družbo. Posebni socialni programi za vključevanje invalidov v družbo kot dopolnitev javne službe obsegajo dejavnosti in različne oblike pomoči invalidom, s katerimi se skladno s potrebami na invalidom prilagojen način zagotavlja njihova večja vključenost na vseh področjih življenja in se jim omogoča socialno vključevanje. Dopolnjujejo javno službo ali so alternativa tej službi. Posebni socialni programi se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije in se izberejo na podlagi javnega razpisa ter so zlasti namenjeni spodbujanju samostojnega oziroma samostojnejšega življenja invalidov, dejavnemu življenju in delu invalidov, psihosocialni pomoči invalidom in njihovim družinam, zagovorništvu in samopomoči, preprečevanju nasilja nad invalidi in podobno. ZInvO kot eno od meril za podelitev statusa invalidske organizacije v 11. členu določa, da invalidska organizacija izvaja posebne socialne programe za včlanjene in nevčlanjene invalide. Zakon o socialnem varstvu v 64. členu določa, da posebne socialne programe in storitve, utemeljene na značilnostih invalidnosti po posameznih funkcionalnih okvarah, ki ogrožajo socialni položaj invalidov, izvajajo invalidske organizacije. Podrobneje so pogoji in merila za izvajanje posebnih socialnih programov za vključevanje invalidov v družbo, ki jih izvajajo invalidske organizacije, opredeljeni v Pravilniku o sofinanciranju socialnovarstvenih programov. Za sofinanciranje socialnovarstvenih programov, ki vključujejo programe iz 24. člena ZIMI, je pogoj, da ima prijavitelj, torej izvajalec programa, status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega ali invalidskega varstva. Programe lahko izvajajo tudi Centri za socialno delo. Pogoj je zagotovljeno najmanj 20-% sofinanciranje prijavljenega programa, kar vključuje sredstva lokalnih skupnosti, donacije, prejeta sredstva iz naslova dohodnine za financiranje splošno koristnih namenov, članarine, plačane participacije in prispevke za udeležbo v programu, ovrednoteno prostovoljsko delo, sofinanciranje Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji in drugo.

Z novim 24.a členom se določa pravna podlaga za sofinanciranje drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi iz pristojnosti ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo, ki jih lahko izvajajo različni izvajalci brez statusa invalidske organizacije (na primer zavodi, d. o. o.), financirani pa bodo iz evropskih sredstev.

Poleg invalidskih organizacij, ki izvajajo posebne socialne programe, se širi krog programov ali projektov, ki jih ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, lahko sofinancira, na dodatne programe ali projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki jih izvajajo drugi subjekti, ne samo invalidske organizacije. To so lahko druge nevladne organizacije, ki nimajo statusa invalidske organizacije, različna združenja izvajalcev, ki delujejo na področju invalidskega varstva (na primer Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, Zavod invalidskih podjetij Slovenije, Združenje zaposlitvenih centrov), in različni drugi pravni subjekti, katerih dejavnost je povezana z izvajanjem različnih programov, projektov in storitev za invalide in delujejo na področju invalidskega varstva.

Drugi programi ali projekti za izenačevanje možnosti invalidov v družbi, ki jih ministrstvo lahko sofinancira, so namenjeni neodvisnemu življenju invalidov in priznavanju njihove samostojnosti pri aktivni udeležbi v družbi, spoštovanju prirojenega dostojanstva, osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire in neodvisnost invalidov, polnemu in učinkovitemu sodelovanju invalidov in vključenosti v družbo, spoštovanju različnosti in sprejemanju invalidov, enakim možnostim za invalidne moške in ženske ter invalidne otroke, ozaveščanju družbe o invalidnosti, zaposlovanju invalidov in zagotavljanju socialne varnosti, dostopnosti invalidov pri vključevanju v družbo, enakosti in nediskriminaciji invalidov ter drugim programom in projektom, namenjenim izenačevanju možnosti invalidov. Namen programov ali projektov je povezan z zagotavljanjem in krepitevijo pravic invalidov, ki izhajajo iz Konvencije o pravicah invalidov in si prizadevajo za cilje ZIMI. Vsebinsko bodo programi ali projekti različni in drugačni od posebnih socialnih programov, opredeljenih v 24. členu ZIMI. Kot primer lahko navedemo projekt Prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela, ki se je izvajal do konca avgusta 2023 ter so ga izvajali javni zavod URI Soča in vsi izvajalci, ki imajo koncesijo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije. Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, namerava v letu 2024 izvajati nadgrajeni projekt Prehod mladih, ki ga bodo izvajali za to strokovno usposobljeni izvajalci, izbrani na javnem razpisu. Z novelo ZIMI bodo zagotovljene pravne podlage za črpanje evropskih sredstev.

Z natančno ureditvijo sofinanciranja drugih programov ali projektov za izenačevanje možnosti invalidov v družbi se omogoča podpora vsem invalidom in niso vezani na pridobitev statusa invalida. So širši, posegajo na vsa področja vključevanja invalidov v družbo in so namenjeni različnim skupinam invalidov s ciljem izenačevanja možnosti invalidov. Prav tako se izrecno določa, da predmet sofinanciranja ne morejo biti programi ali projekti, vsebinsko enaki storitvam, ki so zakonsko priznana pravica ali se že financirajo iz javnih sredstev. Tako bodo posebni socialni programi za vključevanje invalidov v družbo sofinancirani iz Proračuna RS, dodatni programi ali projekti pa se bodo lahko sofinancirali iz evropskih sredstev. Nadzor nad porabo evropskih sredstev se bo izvajal v okviru vzpostavljenih mehanizmov za črpanje evropskih sredstev.

Določba 24.a člena v tretjem in četrtem odstavku določa, da se programi ali projekti izberejo na podlagi javnega razpisa le v primeru, če so za ta namen zagotovljena evropska sredstva, kar pomeni, da bodo navedeni programi hkrati predvideni v programskih podlagah za sofinanciranje iz evropskih sredstev (zdaj, na primer, je to Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, ki na podlagi analize stanja opredeljuje ožji nabor področij, ki bodo predmet vlaganj kohezijskih sredstev).

Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23) podrobneje ureja izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji, sicer pa se kot neposredno zavezujoče uporabljajo določbe evropskih uredb s predmetnega področja. Navedena nacionalna uredba skupaj z veljavnim zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije ureja sistem izvajanja evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji, to je za cilj naložbe za rast in delovna mesta. Navedene podlage poleg zdaj potrjenega Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 pomenijo osnovo za izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji za cilj naložbe za rast in delovna mesta, s čimer so vzpostavljeni pogoji za črpanje evropskih sredstev iz proračuna EU, torej tudi za sofinanciranje drugih programov ali projektov. Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, bo javne razpise razpisalo le, če bo imelo za ta namen v svojem finančnem načrtu predvidene pravice porabe v ustrezni višini.

Peti odstavek novega 24.a člena ureja obvezo priglasitve morebitne državne pomoči. Področje invalidskega varstva v Republiki Sloveniji urejajo različni predpisi. Država spodbuja invalide k čim bolj aktivnemu življenju z različnimi ukrepi in finančnimi spodbudami. Ker so izvajalci spodbud subjekti javnega in zasebnega prava, ki lahko nastopajo tudi na trgu, bi za prejemnika javnih sredstev, ki bi jih prejel za spodbujanje aktivnejšega življenja invalidov, sredstva pomenila državno pomoč. Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, mora pred dodeljevanjem sredstev, ki pomenijo državno pomoč, Ministrstvu za finance pomoč priglasiti v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04).

Z novim 24.b členom se določajo splošni pogoji javnega razpisa za druge programe ali projekte za izenačevanje možnosti invalidov v družbi.

Ustava RS v četrtem odstavku 153. člena določa, da morajo posamični akti in dejanja državnih organov temeljiti na zakonu ali zakonitem predpisu. Slednjo določbo podrobneje ureja tudi 7. člen ZJF, ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za namene, določene z zakoni oziroma občinskimi odloki ter drugimi predpisi. Iz navedenih ustavnih in zakonskih določb torej jasno izhaja, da mora biti pravna podlaga za dodeljevanje javnih sredstev urejena v predpisu – torej v zakonu, nikakor pa ne more biti pravna podlaga javni razpis. Ta (oziroma njegova razpisna dokumentacija) je le konkretizacija že uveljavljene pravne podlage, ki ureja tako imenovane operativne podrobnosti dodelitve sredstev, ne more (in ne sme) pa določati (samo javni razpis) namena in pogojev za samo dodelitev.

Prijavitelj mora izpolnjevati s predlogom zakona določene splošne pogoje, in sicer glede statusa, dejavnosti, poravnanih obveznosti, nekaznovanosti prijavitelja in odgovornih oseb ter prepovedi dvojnega financiranja.

V javnem razpisu se lahko, če je to potrebno, glede na predmet, cilje in namen (podrobnosti javnega razpisa), določijo še dodatni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj.

Člen tudi določa, da se za določitev pravil postopka in načina dodeljevanja sredstev uporabljajo predpisi, ki urejajo javne finance. Glede na navedeno bo postopek javnega razpisa po 24.a členu ZIMI izveden v skladu z določili ZJF, konkretno s členi od 106.f do vključno 106.l in določili Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11).

Z novim 24.c členom se določajo merila za dodelitev sredstev po javnem razpisu. V javnem razpisu se lahko določi eno ali več meril za ocenjevanje prejetih vlog. Merila za ocenjevanje vlog morajo biti skladna z ZIMI ter cilji in namenom javnega razpisa. Merila se nanašajo na ustreznost prijavljenega programa, v okviru tega se ocenjujejo, na primer, ustreznost namena, aktivnosti, učinkov, časovne dinamike, utemeljenost in racionalnost predlaganih stroškov in človeških virov. V okviru merila izvedljivosti se ocenjujejo na primer skladnost predlaganih aktivnosti s terminskim, stroškovnim in kadrovskim načrtom ter predvidena tveganja in ukrepi za njihovo obvladovanje. Pri merilu usposobljenost prijavitelja za izvedbo prijavljenega programa se ocenjujejo, na primer, reference in strokovnost predlaganih človeških virov. Za zagotavljanje trajnosti programa in predlaganih rešitev se v javnem razpisu določijo še dodatna posebna merila, skladna z ZIMI ter vezana na cilje in namen programa.

K 3. členu:

Člen določa začetek veljavnosti zakona, in sicer osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

S skrajšanjem vakacijskega roka se želi omogočiti čim hitrejši začetek črpanja evropskih sredstev.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

24. člen

(sofinanciranje posebnih socialnih programov za vključevanje invalidov v družbo)

(1) Posebni socialni programi za vključevanje invalidov v družbo kot dopolnitev javne službe obsegajo dejavnosti in različne oblike pomoči invalidom, s katerimi se skladno s potrebami na invalidom

prilagojen način zagotavlja njihova večja vključenost na vseh področjih življenja in se jim omogoča socialno vključevanje.

(2) Programi iz prejšnjega odstavka dopolnjujejo javno službo ali so alternativa tej službi.

(3) Posebni socialni programi iz prvega odstavka tega člena se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije in se izberejo na podlagi javnega razpisa.

(4) Programi iz prvega odstavka tega člena so zlasti:

- programi za samostojno oziroma samostojnejše življenje invalidov,
- programi za dejavno življenje in delo invalidov,
- programi za psihosocialno pomoč invalidom in njihovim družinam,
- programi zagovornišтва in samopomoči,
- programi za preprečevanje nasilja nad invalidi in
- drugi programi za izenačevanje možnosti invalidov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona naj se obravnava po skrajšanem postopku, skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24). Predlog zakona ne posega na samo vsebinsko področje ZIMI. S predlogom se želi čim prej urediti ustrezna pravna podlaga za črpanje evropskih sredstev preko javnih razpisov. Gre za manjše in manj zahtevne dopolnitve zakona.

VI. PRILOGE

/